

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาแรงงานกัมพูชาข้ามชาติในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้จะใช้วิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
2. การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร ได้แก่ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตองค์การบริหารส่วนตำบลลະตะตอน องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขนาด อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี และเขตเทศบาลตำบลคลองใหญ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี จำนวน 105 คน

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนประชากร (คน)
1	องค์การบริหารส่วนตำบลลະตะตอน	29
2	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขนาด	37
3	องค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต	21
4	เทศบาลตำบลคลองใหญ่	18
รวมทั้งหมด		105

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาแรงงานกัมพูชาข้ามชาติข้ามพุชาในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี

การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติกัมพูชาในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างเนื้อหาความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เที่ยงตรงและมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์สอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุปดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close - question) และเลือกตอบ (Check - list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close - question) และเลือกตอบ (Check - list) เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อแรงงานกัมพูชา ข้ามชาติในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี ทั้งหมด 4 ด้าน จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านเศรษฐกิจ 2 ข้อ
2. ด้านสังคม 2 ข้อ
3. ด้านการเมืองการปกครอง 2 ข้อ
4. ด้านสาธารณสุข 2 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close - question) และเลือกตอบ (Check - list) เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อแรงงานกัมพูชา ข้ามชาติในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี ทั้งหมด 4 ด้าน จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านเศรษฐกิจ 2 ข้อ
2. ด้านสังคม 2 ข้อ
3. ด้านการเมืองการปกครอง 2 ข้อ
4. ด้านสาธารณสุข 2 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบตามลักษณะแบบปลายเปิด (Open - ended) เกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในบทบาทขององค์กรปัจจุบันท้องถิ่น ในการแก้ไขปัญหาระงานต่างด้าวกับพุชชาข้ามชาติในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

- การทดสอบความตรงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัยจำนวน 3 คน คือ

ชื่อ	สถานภาพ
1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐกิจปี	ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย
1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอลิเวอร์ ถินบางเตี้ยว	ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย
1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูวงศ์ อุบากิ	ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย

โดยการทดสอบเครื่องมือที่จะใช้การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

โดยการนำแบบสัมภาษณ์ให้ทั้ง 3 ท่านตรวจสอบเมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และวิเคราะห์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

- การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะให้การทดลองไปเก็บแบบสอบถามจำนวน 105 ชุด และวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติซึ่งค่าทางสถิติมีค่า 0 - 1.00 ค่าที่ใช้ได้ต้องไม่เกิน 0.70

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลและตัวแปรกำหนด (ตัวแปรต้น) จะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) จำนวนเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และนำเสนอในรูปตารางความเรียง

- วิเคราะห์ตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาระดับอนุบาล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม สร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนะคดีที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง	ระดับคะแนน

บทบาทที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด	5

บทบาทที่ปฏิบัติจริงมาก	4

บทบาทที่ปฏิบัติจริงปานกลาง	3
บทบาทที่ปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อย	2
บทบาทที่ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด	1
ในการตีความช่วงค่าเฉลี่ยจะแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้	
คะแนนระหว่าง 4.20 - 5.00 แสดงว่า	มีบทบาทมากสุด
คะแนนระหว่าง 3.40 - 4.19 แสดงว่า	มีบทบาทมาก
คะแนนระหว่าง 2.60 - 3.39 แสดงว่า	มีบทบาทปานกลาง
คะแนนระหว่าง 1.80 - 2.59 แสดงว่า	มีบทบาทค่อนข้างน้อย
คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.79 แสดงว่า	มีบทบาทน้อยที่สุด
เกณฑ์การให้คะแนนต่อบบทบาทที่คาดหวัง	ระดับคะแนน
มีบทบาทที่คาดหวังมากที่สุด	5
มีบทบาทที่คาดหวังมาก	4
มีบทบาทที่คาดหวังปานกลาง	3
มีบทบาทที่คาดหวังค่อนข้างน้อย	2
มีบทบาทที่คาดหวังน้อยที่สุด	1
ในการตีความช่วงค่าเฉลี่ยจะแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้	
คะแนนระหว่าง 4.20 - 5.00 แสดงว่า	มีความคาดหวังมากสุด
คะแนนระหว่าง 3.40 - 4.19 แสดงว่า	มีความคาดหวังมาก
คะแนนระหว่าง 2.60 - 3.39 แสดงว่า	มีความคาดหวังปานกลาง
คะแนนระหว่าง 1.80 - 2.59 แสดงว่า	มีความคาดหวังค่อนข้างน้อย
คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.79 แสดงว่า	มีความคาดหวังน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทในเชิงปริมาณนี้ จะพิจารณาผลการวิเคราะห์ออกมานี้เป็น 5 ระดับ คือ

1. มีความสอดคล้องมากหรือขัดแย้งน้อย
2. มีความสอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อย
3. มีความสอดคล้องปานกลางหรือขัดแย้งปานกลาง
4. มีความสอดคล้องค่อนข้างน้อยหรือขัดแย้งค่อนข้างมาก
5. มีความสอดคล้องน้อยหรือขัดแย้งมาก

ในการเปรียบเทียบ 2 บทบาท เราจะพบว่า เราจะใช้การประเมินค่า ออกเป็น 5 ระดับ คือมาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย และน้อย ดังนี้นับบทบาทที่เปรียบเทียบกัน จึงอาจ

เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้ ออกเป็น 5 ช่วง คือ เปรียบเทียบแล้วไม่แตกต่าง แตกต่างกัน 1 ช่วง แตกต่างกัน 2 ช่วง แตกต่างกัน 3 ช่วง และแตกต่างกัน 4 ช่วง ดังนั้นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบระหว่างบทบาทจึงสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบ	การตีความ
ไม่แตกต่าง	มีความสอดคล้องมากหรือขัดแย้งน้อย
แตกต่างกัน 1 ช่วง	มีความสอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อย
แตกต่างกัน 2 ช่วง	มีความสอดคล้องปานกลางหรือขัดแย้งปานกลาง
แตกต่างกัน 3 ช่วง	มีความสอดคล้องค่อนข้างน้อยหรือขัดแย้งค่อนข้าง
แตกต่างกัน 4 ช่วง	มีความสอดคล้องน้อยหรือขัดแย้งมาก

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะใช้การตีความเนื้อหา สาระหลัก (Thematic Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะใช้การตีความ กล่าวคือ ผู้วิจัยจะพยายามทำความเข้าใจและพยายามอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนี้ศึกษาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากข้อมูลที่ได้ทั้งจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากแบบสัมภาษณ์ปลายปิดและปลายเปิด เกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาแรงงานกัมพูชาข้ามชาติ ในเขตชายแดนจังหวัดจันทบุรี

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ โดยแหล่งข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- การสัมภาษณ์วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview

Guide) การสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึกโดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key - informants) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึกโดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key - informants) ดังนี้

ชื่อ - สกุล	สถานภาพในการให้ข้อมูล
2.1 นายใบศิ เทวโลก	ผู้เชี่ยวชาญด้านท่องถิน
2.2 นางสาวอัญชลี แจ่มแจ้ง	ผู้เชี่ยวชาญด้านท่องถิน
2.3 นายไทยพิชิต ดวงตา	ผู้เชี่ยวชาญด้านท่องถิน
2.4 นายวันชัย ชำเกิด	ผู้เชี่ยวชาญด้านท่องถิน

3. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในที่นี่ หมายถึง ประสบการณ์จากการสังเกตที่ได้จากการร่วมทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิน (อปท.) ซึ่งผู้วิจัยได้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป เป็นระยะเวลา 9 ปี ในองค์กรบริหารส่วนตำบลตะตตอน อำเภอสองดาว จังหวัดจันทบุรี ดังนั้นการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมจะสามารถช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลเพื่อทำการตอบคำถามวิจัยหลักได้มากยิ่งขึ้น

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี่จะใช้วิธีแบบ ดังนี้

1. การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกันระหว่างเอกสารและ การสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่า พ布ว่า ปัญหาแรงงานกัมพูชาข้ามชาติในเขตชายแดน จังหวัดจันทบุรี มีขึ้นมาเป็นเวลานานมากแล้ว

2. การตรวจสอบการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ที่มีความเชี่ยวชาญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิน เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากการบันทึกการสัมภาษณ์ ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากข้อมูล ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร โดยใช้หลักวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)